

SANAT *ve* SAĞLIK

EDİTÖRLER

Dr. Öğr. Üyesi Songül MOLLAOĞLU

Prof. Dr. Mukadder MOLLAOĞLU

İKSAD
Publishing House

SANAT VE SAĞLIK

Editörler

Dr. Öğr. Üyesi Songül MOLLAOĞLU

Prof. Dr. Mukadder MOLLAOĞLU

Yazarlar

Prof. Dr. Azize ALAYLI

Prof. Dr. Mukadder MOLLAOĞLU

Prof. Dr. Nimet OVAYOLU

Prof. Dr. Nesrin NURAL

Prof. Dr. Özlem OVAYOLU

Prof. Dr. Sevilay HİNTİSTAN

Doç. Dr. Feride TAŞKIN YILMAZ

Doç. Dr. Gülendaml KARADAĞ

Doç. Dr. İsmail ŞİMŞİR

Dr. Öğr. Üyesi Aylin BİLGİN

Dr. Öğr. Üyesi Gürcan SOLMAZ

Dr. Öğr. Üyesi Hatice GÜZEL

Dr. Öğr. Üyesi Pelin ÇELİK

Dr. Öğr. Üyesi Sümeyra Mihrap İLTER

Dr. Öğr. Üyesi Seçil GÜLHAN GÜNER

Dr. Öğr. Üyesi Sibel SERÇE

Dr. Öğr. Üyesi Songül MOLLAOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Şadiye ÖZCAN

Arş. Gör. Dr. Aysun AKÇAKAYA CAN

Arş. Gör. Dr. Esra BAŞER AKIN

Öğr. Gör. Tahsin BOZDAĞ

Arş. Gör. Büşra GÜRÇAY

Arş. Gör. Nuray ÖZTÜRK

Copyright © 2023 by iksad publishing house
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other noncommercial uses permitted by copyright law. Institution of Economic Development and Social Researches Publications®

(The Licence Number of Publicator: 2014/31220)

TURKEY TR: +90 342 606 06 75

USA: +1 631 685 0 853

E mail: iksadyayinevi@gmail.com

www.iksadyayinevi.com

It is responsibility of the author to abide by the publishing ethics rules.

Iksad Publications – 2023©

ISBN: 978-625-6404-65-6

Cover Design: İbrahim KAYA

March / 2023

Ankara / Turkey

Size = 16 x 24 cm

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....1

BÖLÜM 1

SANAT VE SAĞLIK BAĞLAMI

Dr. Öğr. Üyesi Songül MOLLAOĞLU.....3

BÖLÜM 2

KARDİYOVASKÜLER SİSTEM VE SANAT

Dr. Öğr. Üyesi Aylin BİLGİN.....23

BÖLÜM 3

KRONİK OBSTRÜKTİF AKCİĞER HASTALIĞI VE SANAT TERAPİ

Arş. Gör. Büşra GÜRÇAY,

Doç. Dr. Feride TAŞKIN YILMAZ.....55

BÖLÜM 4

HEMODİYALİZ HASTALARININ SEMPTOM YÖNETİMİNDE MÜZİKTERAPİ

Prof. Dr. Nimet OVAYOLU,

Dr. Öğr. Üyesi Hatice GÜZEL.....69

BÖLÜM 5

İNME HASTALARINDA SANAT TERAPİ UYGULAMALARI

Prof. Dr. Mukadder MOLLAOĞLU,

Arş. Gör. Dr. Esra BAŞER AKIN.....89

BÖLÜM 6

DEMANS VE ALZHEİMER HASTALIĞINDA SANAT TERAPİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Seçil GÜLHAN GÜNER,

Prof. Dr. Nesrin NURAL.....107

BÖLÜM 7

KANSER VE SANAT TERAPİ

Arş. Gör. Dr. Aysun AKÇAKAYA CAN,

Prof. Dr. Sevilay HİNTİSTAN.....129

BÖLÜM 8

PSİKODERMATOLOJİK HASTALIKLARDA SANAT TERAPİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Pelin ÇELİK.....169

BÖLÜM 9

HİPERTANSİYON VE SANAT TERAPİ

Dr. Öğr. Üyesi Gürcan SOLMAZ

Prof. Dr. Mukadder MOLLAOĞLU.....185

BÖLÜM 10

YAŞLI BİREYLERİN SEMPTOM YÖNETİMİNDE İNTEGRATİF YAKLAŞIMLAR

Dr. Öğr. Üyesi Sümeyra Mihrap İLTER

Prof. Dr. Özlem OVAYOLU.....217

BÖLÜM 11

SANAT DESTEKLİ AĞRI YÖNETİMİ

Dr. Öğr. Üyesi Sibel SERÇE,

Prof. Dr. Özlem OVAYOLU.....243

BÖLÜM 12

SANAT DESTEKLİ SİGARA BIRAKMA

Doç. Dr. Gülendârn KARADAĞ,

Arş. Gör. Nuray ÖZTÜRK.....261

BÖLÜM 13

DOĞUM AĞRISINDA MÜZİK TERAPİ KULLANIMI

Dr. Öğr. Üyesi Şadiye ÖZCAN.....289

BÖLÜM 14

NÜKLEİK ASİTLER VE PROTEİNLERİN MUSİKİ İLE İLİŞKİSİ

Prof. Dr. Azize ALAYLI,

Doç. Dr. İsmail ŞİMŞİR.....311

BÖLÜM 15

GELENEKSEL TÜRK EBRU SANATININ BİREYLERİN BENLİK SAYGISINI ARTTIRMAK VE SANATIN TEREPATİK YAKLAŞIMLARI ÜZERİNE DENEMELER

Öğr. Gör. Tahsin BOZDAĞ.....329

BÖLÜM 16

BİR TERAPİ MODELİ OLARAK TRAVMALARIN GÖRSEL SANATLARDAKİ İFADE BİÇİMİ: FRIDA KAHLO

Dr. Öğr. Üyesi Songül MOLLAOĞLU.....343

ÖNSÖZ

Doğası gereği sanat ve yaratım süreci, iyileştirici, güçlendirici ve katartik etkisiyle farklı kültürlerde bir terapi yöntemi olarak kullanımı tarih öncesi dönemlere dayanmaktadır. İnsanlığın varoluşundan bu yana süregelen bir olgu olan sanatın ruhsal, zihinsel ve bedensel sağlık üzerindeki olumlu etkilerini ortaya koyan çalışmalar son zamanlarda giderek artmaktadır.

İnsanlık tarihi boyunca sanat ve sağlık yaşamın ayrılmaz öğeleri olarak yan yana yer almışlardır. Sanat terapisi, insanın içsel dünyasına anlam vermesine, bilinç dışı duygularını da dışa vurarak yansıtmasına yardımcı olan bir ifade biçimi olarak günümüzde kronik hastalıkların semptomları ile başetme, ilaçların yan etkilerini azaltma, immün sistemi güçlendirme, ruhsal çökkünlüğü önleme, sağlıklı davranışları güçlendirme, gerginlik ve kontrol kaybindan kaçınma gibi çeşitli nedenlerle yardım alınan bir alan olmuştur.

Sanat uygulamaları başta olmak üzere insanların tamamlayıcı terapilere yönelik ilgilerinin artması sanat ve sağlıkla ilgili profesyoneller başta olmak üzere farklı alanlarda bulunan birçok kişi ve kuruluşu toplumun bu gereksinimi karşılamaya yönelik çalışmalara yönlendirmiştir. Bu doğrultuda alanla ilgili uğraş veren kişilerin tamamlayıcı terapilerin kullanımına ilişkin uygulamalarını geliştirmeleri, etkin stratejiler belirlemeleri ve sağlıklı ve/ veya hasta bireyleri tamamlayıcı terapileri etkin ve doğru şekilde kullanmaları konusunda yönlendirmeleri önem arz etmektedir.

Bu bağlamda sanat ve sağlık birlikteliğini güçlendirme ve alana katkı sağlama gereksinimine dayalı son zamanlarda yapılan çalışmaların ve güncel bilginin bu kitapta bir araya getirilmesi amaçlanmıştır. Kitabın içeriğinin oluşmasında emeği geçen tüm hocalarımız başta olmak üzere, bize bu imkanı veren İksad Yayınevi'ne teşekkür ederiz.